

**Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
ze 3. června 2020**

Výběr lokalit pro úložiště: je čas na oponenturu, pane ministře

Expertní panel nenahradil oponentní tým, píše Platforma ministrovi Havlíčkovi

Expertní panel ředitele Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) by měl 4. června uzavřít svou práci a starostové i obyvatelé měst a obcí z dnešních devíti lokalit, kde probíhalo hledání místa pro hlubinné úložiště vysoceradioaktivních odpadů, se dozví, ve kterých čtyřech ponесou břímě svého ohrožení dál. Rozhodnutí ale bude na ministrovi průmyslu, který vše postoupí vládě. Platforma proti hlubinnému úložišti jej vyzývá, aby ještě předtím nechal dosavadní postup a závěry SÚRAO zhodnotit nezávislým odborným oponentním řízením, jak je v obdobných případech obvyklé.

Obce v poradním expertním panelu zastupoval geolog Matěj Machek z Geofyzikálního ústavu Akademie věd. Ten ve svém závěrečném Stanovisku k výběru potenciálních lokalit hlubinného úložiště (přílohou) dochází k závěru: „Z hlediska důvěryhodnosti a transparentnosti by při hledání objektivitu měl celý proces výběru lokalit včetně podkladových zpráv projít revizí nezávislým oponentním týmem schopným posoudit problém výběru lokality pro hlubinné úložiště v celé komplexnosti.“, protože to během práce expertního panelu zajištěno nebylo.

Náklady na hlubinné úložiště jsou spočteny na 112 miliard korun. V podzemí finální lokality by měl skončit vysoce nebezpečný odpad s garancí bezpečnosti po další statisíce let. Navždy se promění budoucnost obyvatel v jeho okolí. Pečlivost a prověřování je proto na místě. Ale také posílení práv dotčených obcí při rozhodování o úložišti. Chaotický postup zodpovědných státních orgánů v uplynulých patnácti letech je důsledkem chybějícího předem jasně definovaného postupu [1]. Do vlády se teprve chystá dlouho odkládaný věcný záměr zákona o zapojení obcí do výběru úložiště, který slibované změny nepřináší [2].

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice z lokality Magdaléna a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl: „Po patnácti letech se chýlí k závěru jedna dlouhá, zmatená a vůči samosprávám z pozice síly vedená etapa hledání místa pro hlubinného úložiště. Některé naše obce budou vybrány, jiné usednou na lavičku náhradníků. Jdeme v tom ale všichni, i s těmi, kterým jaderné odpady zrovna nehrozí – bez poctivého, otevřeného přístupu státu, pro jehož představitele budou obyvatelé obcí nepominutelnými partnery, by se záměry jako je úložiště připravovat neměly.“

Petr Klásek, starosta obce Chanovice z lokality Březový potok řekl: „Opakovaně od roku 2003 společně žádáme Vládu ČR a nyní ještě důrazněji: „Zastavte nyní rozhodnutí o lokalitě, než bude přijat příslušný zákon o postavení obcí v procesu výběru. Napřed zákon, pak rozhodování. Opačně to totiž nemá smysl“. Pak je nutné stanovit transparentní kritéria pro výběr. Nezapomínat na hledání alternativ pro zpracování, využití a možností uložení radioaktivního odpadu, ne ho jen tak zakopat do země. A jak to vypadá v Evropě. Politici, hledejte evropské společné řešení.“

Jiří Chaloupecký, starosta obce Lubenec z lokality Čertovka řekl: „Můj názor na výběr finální lokality pro ukládání vyhořelého jaderného paliva zůstává stále stejný - „stavíme barák od střechy“. Nejprve měl být připraven a schválen funkční zákon o zapojení obcí do procesu výběru lokalit a teprve potom měl být zahájen proces výběru lokality pro úložiště VJP. V současné době můžeme mít v obcích

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice

tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz

nesouhlasná referenda, pořádání protestních akcí, ale stále nemáme oporu v zákoně, abychom se mohli účinněji bránit."

Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár z lokality Čihadlo řekl: „Není možné, aby jakýkoliv expertní panel byl schopen za krátkých sedm měsíců své činnosti zhodnotit tak komplexní problematiku, jakou je výběr lokality pro hlubinné úložiště. Ministr Havlíček by závěry expertního panelu neměl přijmout bez důkladné oponentury.“

Pavína Nováková, starostka obce Cejle z lokality Hrádek řekla: „Stavba hlubinného úložiště je velmi náročnou stavbou, která by v prvopočátku měla mít jasně stanovený plán, kritéria a pravidla a ta by se neměla během krátkého času neustále upravovat a měnit. O výběru vhodné lokality by se nemělo rozhodovat jenom proto, že musí být vybrána do stanoveného data. Příprava tohoto projektu je chaotická, což prohlubuje nedůvěru občanů vůči SÚRAO i vládě. Ani možná ztráta vodních zdrojů, nejen pro okolní obce není pro tým našich „odborníků“ dostatečnou prioritou.“

Karel Müller, starosta města Jaroměřice nad Rokytnou z lokality Na Skalním řekl: „Státu chybí komplexní a variantní pohled na způsoby ukládání veškerého radioaktivního materiálu. Ať se jedná o odpad nebo budoucí surovinu. Je nám zřejmé, že bez zásahu do vládou schválené Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem to není možné. Je třeba pracovat na její změně.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 48 členů (32 obcí a měst a 16 spolků) za účelem prosazování takového způsobu hledání řešení problému vyhořelého jaderného paliva a radioaktivních odpadů, který bude otevřený, průhledný a v němž obce a veřejnost budou mít zákony dostatečně garantované možnosti hájit své oprávněné zájmy. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace mohou poskytnout:

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice, lokalita Magdaléna a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz

Petr Klásek, starosta obce Chanovice, lokalita Březový potok, tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

Jiří Chaloupecký, starosta obce Lubenec, lokalita Čertovka, tel.: 605 219 753, e-mail: jiri.chaloupecky@lubenec.cz

Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár, lokality Čihadlo, tel.: 725 972 632, e-mail: starosta@obecpluhuvzdar.cz

Ludmila Jelínková, starostka obce Nárameč, lokalita Horka, tel.: 603 495 592, e-mail: l.jelinkova@naramec.cz

Pavína Nováková, starostka obce Cejle, lokalita Hrádek, tel.: 737 952 830, e-mail: starostka@cejle.cz

Karel Müller, starosta města Jaroměřice nad Rokytnou, lokalita Na Skalním, tel.: 728 352 528, e-mail: muller@jaromericenr.cz

V příloze: Otevřený dopis Platformy ministrovi průmyslu a obchodu Karlu Havlíčkovi

Stanovisko k výběru potenciálních lokalit hlubinného úložiště v ČR, Matěj Machek, Geofyzikální ústav Akademie věd ČR

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Jiří Popelka, starosta města Jistebnice

tel.: 602 442 799, e-mail: starosta@jistebnice.cz

Poznámky:

[1] První etapa hledání úložiště se chýlí ke konci. Byla plná podvádění zástupců státu a vzbudila nedůvěru - [tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti z 19. května 2020](#)

[2] Zákon o úložišti jde do vlády v rozporu se svazky obcí. Slibovaná možnost spolurozhodovat o budoucnosti se vytratila - [tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti z 22. května 2020](#)